Temat: Tablice w języku C++

Porównanie języka C i C++:

W porównaniu obu języków skupimy się wyłącznie na różnicach pomiędzy komendami.

W języku C++ występuje tzw. przestrzeń nazw, stąd wiele z komend będzie się rozpoczynało od **std:**. Możemy pozbyć się tego przedrostka używając poniższej instrukcji po załączaniu bibliotek (linijka 3 Przykład 1): using namespace std;

- Rozszerzenie plików
  - Pliki w języku C mają rozszerzenie .c, np.: nazwa.c
  - Pliki w języku C++ mają rozszerzenie .cpp, np.: nazwa.cpp
- Standardowa biblioteka umożliwiająca operacji wejścia/wyjścia
  - ▶ Język C: #include <stdio.h>
  - ▶ Język C++: **#include <iostream>**
- Wyświetlanie:
  - Język C: printf("tekst");
  - Jezyk C++: std::cout<<"tekst";</pre>
- Wczytywanie:
  - Język C: scanf("%d", &i);
  - Język C++: std::cin>>i;

- Podczas **Wyświetlania** i **Wczytywania** <u>nie używamy kodów formatujących</u>. Kompilator sam wie, jakiego typu jest zmienna.
- Jeśli chcemy wyświetlić tekst łączony z wartością zmiennej korzystamy z operatora << np.: int i=1;
  - cout<<"Wartosc i = ,,"<< i << endl;
- Instrukcja **endl;** oznacza przejście do następnej linii. Jest to odpowiednik **n**.

Konstrukcja komentarzy, instrukcji warunkowych, pętli i funkcji pozostaje bez zmian.

Poniżej znajdują się dwa programy, jeden napisany w języku C i drugi w języku C++.

Przykład 1: Oba programy dadzą ten sam wynik:

```
#include <stdio.h>
                                                #include <iostream>
 2
                                          2
 3
                                          3
                                                using namespace std;
 4
                                          4
 5
                                          5
        int main () {
                                                int main () {
 6
                                          6
            int a;
                                                     int a;
                                          7
 7
            printf("Podaj a=");
                                                     cout<<"Podaj a=";</pre>
            scanf("%d", &a);
                                          8
 8
                                                     cin>>a;
                                          9
 9
            printf("%d\n",a);
                                                     cout<<a<<endl;
                                         10
10
                                         11
                                                     double b;
11
            double b;
                                         12
                                                     cout<<"Podaj b=";</pre>
12
            printf("Podaj b=");
13
            scanf("%lf", &b);
                                         13
                                                     cin>>b;
                                         14
                                                     cout<<br/>b<<endl;
14
            printf("%lf\n",b);
                                         15
15
                                         16
                                                     string c;
16
            char c[50];
                                         17
                                                     cout<<"Podaj c=";</pre>
17
            printf("Podaj c=");
                                         18
                                                     cin>>c;
18
            scanf ("%s", &c);
                                         19
                                                     cout<<c<<endl;
19
            printf("%s\n",c);
                                         20
                                                     return 0;
20
            return 0;
                                         21
21
                                         22
22
                                         23
23
```

Tablice w języku C++:

- Tablica jest złożoną strukturą danych, składającą się z elementów tego samego typu.
- Dostęp do kolejnych elementów tablicy jest możliwy za pośrednictwem indeksów, czyli liczby określającej położenie elementu w tablicy.
- Numeracja elementów tablicy rozpoczyna się od 0.

Tablice jednowymiarowe:

Definicja tablicy jednowymiarowej ma następującą postać:

typ nazwa_tablicy [rozmiar];

Przykład 2:

Przykład definicji tablicy jednowymiarowej:

```
#include<iostream>
                                        a[0]
                                              a[1]
                                                    a[2]
                                                          a[3]
                                                                a[4]
 2
       using namespace std;
                                         5
 3
 4
      - int main() {
 5
            int a[5];
 6
            a[0] = 5;
 7
            a[3] = 7;
 8
            a[4] = a[3] - a[0];
 9
            cout<<a[4];
10
            return 0;
11
12
```

Komórkom tablicy możemy nadawać wartości pojedynczo tak jak w przykładzie powyżej lub podczas definiowania tablicy wpisując

```
int nazwa [6] = { 7, 10, -1, 0, 2, 5};
```

Przykład 3:

```
Wczytywanie i wypisywanie elementów tablicy.
                                        stała N = 4
       #include <iostream>
  1
  2
       #define N 4
       using namespace std;
  3
  4
                                    odaj
  5
       int main()
  6
     □{
                                              ementv tablicv: 1. 3. 9
  7
            int i;
            double tab[N];
  8
  9
            //wczytywanie elementow tablicy
            for(i=0;i<N;i++) {
10
                 cout << "Podaj tab [" << i << "] = ";
11
12
                 cin>>tab[i];
13
            //wypisywanie elementow tablicy
14
            cout<<"Wczytano elementy tablicy: ";</pre>
15
            for(i=0;i<N;i++) cout<<tab[i]<<", ";</pre>
16
            return 0;
17
18
```

Przykład 4:

Wykonywanie obliczeń na elementach tablicy.

```
#include <iostream>
 2
      using namespace std;
 3
 4
      int main()
 5
 6
          int i, suma=0, suma p=0, mmin, mmax;
 7
          int a[10] = \{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10\};
 8
          //suma elementow tablicy
 9
          for(i=0;i<10;i++) suma+=a[i];
10
          //suma elementow o indeksach parzystych
11
          for(i=0;i<10;i++) if(i%2==0) suma p+=a[i];
12
13
          mmin=a[0];
          for(i=1;i<10;i++) if(a[i]<mmin) mmin=a[i];</pre>
14
15
          //element maksymalny
16
          mmax=a[0];
17
          for(i=1;i<10;i++) if(a[i]>mmax) mmax=a[i];
18
          //wypisywanie podsumowania
19
          cout<<"suma="<<suma<<", suma p="<<suma p<<", srednia=";
          cout<<suma/10.0<<", min="<<mmin<<", max="<<mmax;</pre>
20
21
          return 0;
22
```

Przykład 5:

Wypełnianie tablicy liczbami pseudolosowymi:

```
Funkcja srand() ustawia punkt
      #include <iostream>
                                                 startowy zależny od czasu dla
 2
      #include <ctime>
                           //time()
                                                        funkcji rand()
 3
      #include <cstdlib> //rand()
      using namespace std;
 4
 5
 6
      int main()
 7
    \square{
          int i, losuj[100], ile=50;
 8
 9
          srand((unsigned int) time(NULL));
                                                 //ustawienie zarodka
10
          for(i=0;i<ile;i++) losuj[i]=rand()%100;</pre>
          for(i=0;i<ile;i++) cout<<losuj[i]<<", ";</pre>
11
12
          return 0;
13
```

rand() losuje liczbę od 0 do RAND_MAX, dlatego musimy użyć reszty z dzielenia, aby wylosowana liczba była w przedziale 0-99

Tablice wielowymiarowe:

Definicja tablicy wielowymiarowej (np.: czterowymiarowej) ma następującą postać:

```
typ nazwa_tablicy [rozmiar1][ rozmiar2][ rozmiar3][rozmiar4];
```

Tablice wielowymiarowe rozumiemy jako uogólnienie wektora tj. tablica jednowymiarowa może być utożsamiana z wektorem, tablica dwuwymiarowa z macierzą itd.

Przykład 6:

Zdefiniuj funkcję wyświetlającą macierz 3x3. Pobierz od użytkownika wartości komórek macierzy 3x3, następnie wypisz macierz.

```
odaj a[0][0]
        #include <iostream>
 2
        #define N 3
                                                    Podaj a[0][1]
 3
        using namespace std;
                                                    Podaj a[0][2]
 4
 5
                                                    Podaj a[1][0]
 6
        void wypisz macierz(int m[N][N]) {
 7
             for (int i=0; i<N; i++) {</pre>
                                                   Podaj a[1][1]
 8
                  for(int j=0; j<N; j++) {</pre>
 9
                      cout<<"\t"<< m[i][j] ;
                                                   Podaj a[1][2]
10
                                                   Podaj a[2][0]
11
                 cout<<endl;
12
                                                    Podaj a[2][1]
13
14
                                                    Podaj a[2][2]
15
       int main (){
16
             int a[N][N];
17
             for (int i=0; i<N; i++) {</pre>
18
                  for(int j=0; j<N; j++) {</pre>
19
                      cout<<"Podaj a["<<i<<"]["<<j<<"]"<<endl;
20
                      cin>>a[i][j];
21
22
23
             wypisz macierz(a);
24
             return 0;
25
26
```

Zadania do samodzielnej realizacji:

- 1. (1p) Napisz funkcję, która sprawdzi, czy wprowadzona przez użytkownika macierz wymiaru 2x2 jest odwracalna, jeśli tak, to program obliczy i wyświetli macierz odwrotną.
- 2. (2p) Wczytaj liczbę *m* zapisaną w systemie ósemkowym i wypisz na ekranie tą liczbę w systemie dziesiętnym.
  - Wskazówka: Zamień liczbę 123 na tablicę [1,2,3], a następnie oblicz $1*8^2 + 2*8^1 + 3*8^0$.
- 3. (2p) Zadeklaruj dwie macierze o rozmiarze 3x3. Wypełnij je całkowitymi liczbami pseudolosowymi z zakresu od 0 do 1000. Oblicz sumę obu macierzy. Na ekranie wyświetl obie macierze i obliczoną sumę tych macierzy.